

Vulvaire vestibulitis syndroom

De arts heeft bij u het Vulvaire vestibulitis syndroom vastgesteld. In deze folder leest u meer informatie over deze aandoening en hoe deze behandeld kan worden.

Informatie voor patiënten van Rijnstate Arnhem en Velp

Rijnstate

*Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!*

Bij het vulvaire vestibulitis syndroom is de schedevoorhof in meer of mindere mate geïrriteerd, branderig of schraal. Meestal is de geslachtsgemeenschap daardoor pijnlijk. Deze pijn wordt veroorzaakt door een chronische ontstekingsreactie in (een gedeelte van) de schedevoorhof.

Dit syndroom komt meestal voor op de leeftijd tussen de 20 en 35 jaar. Afhankelijk van het moment dat deze aandoening verschijnt, worden vier groepen vrouwen onderscheiden:

- 1 de aandoening ontwikkelt zich direct vanaf het eerste seksuele contact;
- 2 de klachten ontstaan na een aantal jaren probleemloos geslachtsgemeenschap te hebben gehad;
- 3 het syndroom ontstaat na een bevalling;
- 4 de klachten ontstaan na de overgang.

De schedevoorhof (vestibulum) ligt rond de schede-ingang en wordt aan de vaginale zijde begrensd door het maagdenvlies (of de resten hiervan). Aan de buitenkant vormen de binnenste schaamlippen de grens. Aan weerszijden van de schede bevinden zich de afvoergangen van de klieren van Bartholin. Tijdens de seksuele opwinding zorgen die mede voor de bevochtiging van de schede-ingang.

De oorzaak van het vulvaire vestibulitis syndroom is nog niet helemaal duidelijk. Er zijn steeds meer aanwijzingen dat een combinatie van gespannen bekkenbodemspieren met pijnlijke geslachtsgemeenschap hierbij een rol spelen. Bij aangespannen bekkenbodemspieren en/of verminderde vochtigheid in de schede kan het hebben van geslachtsgemeenschap of het gebruik van tampons de schedevoorhof telkens licht beschadigen (mechanische irritatie).

Bekkenbodemspieren

Deze belangrijke spieren sluiten de onderkant van het bekken af en dragen het gewicht van de buikorganen. Zowel de plasbuis, de vagina en de anus worden

door deze spieren omsloten. We zijn ons vaak niet bewust van wat deze spieren doen. Bij pijnervaringen in de schaamstreek zien we als reactie op de pijn vaak dat de bekkenbodemspieren teveel gaan aanspannen. Ook angst voor de pijn zorgt voor extra spanning in deze spieren. Andere negatieve ervaringen, zoals hevige jeuk bij een schimmelinfectie, kunnen deze reactie ook oproepen. Als een litteken na het inknippen tijdens een bevalling lange tijd pijnlijk blijft, kunnen hierdoor de bekkenbodemspieren aanspannen. De pijn blijft dan bestaan. Tenslotte kan ook hevige stress in het leven een toename van spanning geven in de bekkenbodemspieren.

Klachten

Hoewel het inbrengen van een tampon dezelfde soort klachten kan geven, is de voornaamste klacht bij het vulvaire vestibulitis syndroom pijn bij geslachtsgemeenschap. Het aanraken van de schedevoorhof en het binnenkomen van de penis in de schede is nauwelijks of niet mogelijk door de hevige, brandende pijn rond de schede-ingang. Na de geslachtsgemeenschap kan een aantal dagen een brandende pijn in de schedevoorhof blijven bestaan. Deze pijn kan tevens optreden bij het dragen van te strakke kleding of bij het zitten op een fietszadel. Een aantal vrouwen heeft ook last van jeuk rond de schede-ingang. Te weinig vocht tijdens de gemeenschap, veelvuldig gebruik van inlegkruisjes en het wassen met zeep verergeren de irritatie van het slijmvlies. Door dit alles wordt seksueel contact op den duur meestal vermeden. Dit kan spanningen binnen de relatie veroorzaken. Regelmatig komt het voor dat vrouwen al langere tijd klachten hebben voordat een arts wordt bezocht. Schaamtegevoelens en het gevoel te falen binnen een seksuele relatie spelen hierbij meestal een rol.

Lichamelijke verschijnselen

De schedevoorhof is vaak rood en soms gezwollen. Ook kunnen er scheurtjes of wondjes in de huid zitten, meestal in het onderste deel van de schedevoorhof. In een enkel geval bestaat er een afwijking van het maagdenvlies. Bij sommige vrouwen zijn er tekenen van een vaginale schimmelinfectie. Soms zijn er geen zichtbare afwijkingen en is er pijn bij het aanraken van verschillende plaatsen van de schedevoorhof met een

wattenstokje. Bij het vulvaire vestibulitis syndroom vertonen het inwendige gedeelte van de schede, de baarmoedermond en de eierstokken geen afwijkingen.

Behandeling

In Rijnstate werken een gynaecoloog, seksuoloog en bekkenfysiotherapeut nauw samen bij de behandeling van deze aandoening. Hun doel is de pijnlijke plekjes in de schedevoorhof te laten verdwijnen en indien gewenst geslachtsgemeenschap en tampongebruik weer pijnvrij mogelijk te maken. Over het algemeen zal de geïrriteerde huid worden behandeld met verschillende medicamenteuze crèmes. Als er sprake is van overactiviteit van de spieren van de bekkenbodem, wordt de hulp van de bekkenfysiotherapeut ingeschakeld. De seksuoloog speelt een rol bij het oplossen van eventuele problemen in de seksuele, emotionele of relationele sfeer. In uitzonderlijke gevallen heeft de combinatie van de diverse therapieën geen resultaat. In deze gevallen kan een operatie (vestibulumplastiek) een optie zijn.

Vragen en telefoonnummers

Wanneer u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, zal uw behandelend arts deze graag beantwoorden.

Polikliniek Gynaecologie:	088 - 005 7740
Polikliniek Seksuologie:	088 - 005 7778
Polikliniek Bekkenfysiotherapie:	088 - 005 6366

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate

Postbus 9555
6800 TA Arnhem
T 088 - 005 8888
F 088 - 005 7878
www.rijnstate.nl

Ziekenhuislocaties

Arnhem
Zevenaar
Velp
Dieren
Arnhem-Zuid